

Leštinka součástí panství Rychmburk

„Kdo byli první vlastníci panství Rychmburk?“ Je mnoho zaručených zpráv hovořících o tom, že prvním držitelem panství byl ten či onen příslušník Přemyslovské dynastie. Skutečnost, je ale taková, že zájmy Přemyslovců v našem kraji hájila dvě silně opevněná místa a to sice Vraclav a Chrudim. V zemských deskách království Českého se jako nejstarší držitelé panství vyskytují Vartenberkové (starobylý šlechtický rod, který proslul svojí krutostí při hájení zájmů Přemyslovců). V Codexu Diplomaticus (RT II,43) je pro rok 1325 zachován zápis následujícího znění „*Herman de Mrdicz ... divisit a se filios suos Cztiborum et Hermannum de Rycheburk, quibus dedit portiones super castro Rychenburg, castro Tasonis*. Jinými slovy Heřman z Mrdic stvrzuje své syny Ctibora, Heřmana a Tase správci hradu Rychmburk“. Prvními vlastníky hradu tak byli oba Heřmani, Ctibor a Tas z Rychmburku. O tři roky mladší je zpráva o obchodní smlouvě mezi Tase z Rychmburku a kapitulou ve Vyšegrádu v záležitosti Heřmanova města u Choltic. Takto učeně se dovídáme, že otec Tase Heřman vlastnil dnešní Choltice a založil město, které nese do dnes jeho jméno tj. Heřmanův městec. Další zprávou o vlastnicích panství je prodejní smlouva panství z roku 1392 pod níž je jako vlastník panství podepsán Smil Flaška z Pradubic. Jak často je tento daňový podvod považován, za všechno jiné než za to čím ve skutečnosti je. V roce 1400 byl do desk zemských učiněn na příkaz krále Václava IV. proveden zápis o tom, že Smil Flaška vstoupil v novou radu proti králi. Král si tak utvořil cestu k případnému obsazení panství svými věrnými. V roce 1501 panství od královské komory

zakoupili Valdštejnové, aby jim v roce 1547 bylo z účast na proti Habsburském povstání zabaveno. 1554 od královské komory panství zakoupili Berkové, kteří z něj do jejich vymření v roce 1706 učinili své rodové sídlo. V roce 1706 se panství ocitá ve vlastnictví Václava Alberta z Vrbna a Freudenthalu. Ten ho v roce 1718 prodal za 336.000 zlatých Octaviánu Kinskému. Již v roce 1719 panství přebírá Štěpán Kinský. V roce 1763 dědí panství po své zemřelé snoubence, vnučce Štěpána Kinského Marii Austině Kinské Filip Kinský z Choceňské větve rodu.

V roce 1823 Filip prodal panství spolu s Chroustovicemi Karlu Alexandru Thurn-Taxisovi. Ti roku 1826 k panství přikoupili aloiádní statek Košumberk, který byl přičleněn ke Chroustovicím. Rychmburk řídil všechna panství a sahal od Jaroslavi a Trusnova na severu po moravskou Svatku na jihu. Panství podléhalo přímo Thurn-Taxisům v Řezně, kteří do čela panství ustavovali zkušené úředníky ze svých Bavorských a Italských statků. Výsledky jejich činnosti můžeme v dnešním Předhradí vidět do dnes v podobě unikátního souboru kancelářských a hospodářských budov tvořících samostatnou enklávu.

Tečku za Rychmburkem coby šlechtickým panstvím udělal rok 1945, kdy tehdejší ředitel panství Otto Brenhauer odmítl vydat Rychmburk Sovětským okupačním úřadům. Panství předal až v červnu 1945 do rukou Československých úřadů, které v září 1945 zajistili převoz jeho a celé jeho rodiny do Řezna.

V roce 1950 pak došlo na základě usnesení tehdejšího parlamentu ČSR k úřednímu rozpuštění panství.“

Mgr. M. Štorek